

نصب و ضم امین

مؤلفین:

عماد نمرودی

امیر حسین نوتاش

www.ketab.ir

انتشارات معید مهر

تهران - بهار ۱۴۰۳

MCEID

انتشارات معید مهر

سرشناسه	: نفرودی، عماد، ۱۳۶۶ -
عنوان قراردادی	: ایران، قوانین و احکام Iran. Laws, etc.
عنوان و نام پدیدآور	: نصب و ضم امین / مولفین عماد نفرودی، امیرحسین نوتاش.
مشخصات نشر	: تهران: معید مهر، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۷۳ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۱۶۸۷-۲-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: امور حسبی -- ایران Probate law and practice -- Iran قیم و مولی علیه -- ایران Guardian and ward -- Iran
سناسه افزوده	: نوتاش، امیرحسین، ۱۳۸۰ -
زده بندی کنگره	: KMIH۴۳۰
زده بندی دیویی	: ۵۵۰۵۲.۳۴۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۶۶۷۲۶۶

Moeid

انتشارات معید مهر

www.ketab.ir

عنوان کتاب:	نصب و ضم امین
مؤلفین:	عماد نفرودی، امیرحسین نوتاش
ناظر ویراستار:	امیرحسین خسروبیگی
ناشر:	انتشارات معید مهر
ویراستار:	مهران غلامیان
طراحی جلد:	امید نسیمی زاده
نوبت چاپ:	چاپ اول
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۹۱۶۸۷-۲-۱
قیمت:	۱/۳۰۰/۰۰۰ ریال
تلفن:	۰۲۱-۲۲۱۱۱۲۸۴
پایگاه اینترنتی:	www.Moeidgroup.com
پست الکترونیکی:	www.Moeidacademygroup.com Info@moeidacademygroup.com

راه های ارتباطی

۰۲۱-۹۱۰۱۶۶۶۸

@moeid.law.group

moeidacademygroup.com

t.me/mgdgyfiuuj

اینستاگرام

سایت

فهرست مطالب

- سخن ناشر ۱۱
- پیشگفتار ۱۳
- فصل اول: تبیین موضوع ۱۵
- مبحث اول: مصادیق قانونی نصب یا ضم امین ۱۷
- ۱) نصب امین برای حفاظت از اموال غایب مفقودالاثر ۱۷
- ۲) نصب امین در مورد غیبت یا حبس یا ناتوانی ولی قهری ۲۱
- ۳) نصب امین برای کسی که درخواست حجر او شده است، پیش از صدور حکم قطعی ۲۳
- ۴ و ۵) نصب امین برای اداره سهم الارث جنین و همچنین اموالی که به مصارف عمومی اختصاص یافته است ۲۵
- ۷) ضم امین به ولی قهری به جهت کهولت سن یا بیماری وی ۲۸
- ۸) ضم امین به سایر اوصیای مجتمع در صورت فوت یا حجر وصی ۲۸
- مبحث دوم: احکام و قواعدی که میان تمام مصادیق نصب یا ضم امین مشترک است ۳۰
- ۱) اولویت‌های نصب یا ضم امین ۳۰
- ۲) اشخاصی که نباید به سمت امانت منصوب شوند ۳۱
- ۳) پایان سمت امین ۳۲
- ۴) مهلت قبول سمت امانت ۳۲
- ۵) حق الزحمه امین ۳۳
- فصل دوم: آیین دادرسی ۳۵
- مبحث اول: نمونه درخواست نصب یا ضم امین ۳۷
- مبحث دوم: دادگاه صالح به رسیدگی به موضوع نصب یا ضم امین و مرجع اعتراض به رأی آن ۳۹
- فصل سوم: نمونه آرای قضایی و نظریات مشورتی اداره حقوقی قوه قضاییه ۴۷
- نمونه آرای قضایی ۴۹

۶۷ پیوست‌ها
۶۹ پیوست ۱: مواد قانونی
۷۴ پیوست ۲: پرسش و پاسخ
۷۷ فهرست منابع

www.ketab.ir

سخن ناشر

سلام و درود به شما خواننده گرامی، بسیار مفتخر و خوشحالیم که کتابی از مجموعه کتب کاربردی انتشارات معید مهر را برای مطالعه انتخاب کردید. این اثر تنها قسمتی از مجموعه ۵۳ کتاب کاربردی مجموعه معید است، تمام تلاش ما این بوده که موضوعات بیشتر مطرح شده در سطح جامعه را از انبوه موضوعات متنوع و گوناگون استخراج کنیم و به هرکدام جداگانه و تحت عنوان خاص در قالب یک کتاب بپردازیم تا علاوه بر اینکه برای دانشجویان و پژوهشگران حوزه حقوق جذاب باشد، بتواند برای مردم عادی جامعه و فاقد تحصیلات حقوقی هم مفید واقع شود.

در تهیه و تنظیم این کتاب، در کنار دانش نظری و تئوری پژوهشگران مجموعه معید، از تجربه عملی گروه وکلای این مجموعه نیز بسیار استفاده شده است تا شما خواننده گرامی با رویه عملی موضوع هرچه بهتر آشنا شوید، تمامی پرونده‌های مطرحه در مجموعه معید که روزانه آمار قابل توجهی را به خود جلب می‌کند با دقت و وسواس زیاد بررسی شده و نکات قابل ذکر آن در این کتاب بیان شده است.

در خاتمه ضمن تشکر از حسن انتخاب شما، صمیمانه انتقادات و پیشنهادات شما را

پذیراییم.

پیشگفتار

امانت عبارت است از بودن مال شخصی در نزد دیگری به نحوی که حفاظت و نگهداری از آن بر شخص دوم واجب باشد (صفایی، ۱۳۹۹)؛ به این شخص دوم در اصطلاح «امین» می‌گویند. امانت به دو گونه است: قراردادی (یا مالکانه) - قانونی (یا شرعی).

در امانت قراردادی یا مالکانه، مالی به اختیار و اذن مالک به دیگری سپرده می‌شود. رابطهٔ مللک و امین و حدود اختیار و وظایف امین در وهلهٔ اول تابع توافق آنان و مفاد اذن مالک است. متنها در مواردی که بین این دو توافقی صورت نگرفته و مسکوت مانده است، عرف و قانون حاکم خواهند بود و این رابطه امانت را تکمیل خواهند کرد. در امانت قانونی یا شرعی که در این کتاب مورد توجه ما است، مالک به رضایت خود مالش را در اختیار امین قرار نمی‌دهد و این رابطه امانت ریشهٔ قراردادی ندارد، بلکه مال یا اذن قانون‌گذار در اختیار و تصرف امین قرار می‌گیرد. البته در مواردی که نصب یا ضم امین صورت می‌گیرد و به آن‌ها خواهیم پرداخت، قانون به جهت حفظ و نگهداری از اموال شخصی که در حال حاضر به او امکان دسترسی وجود ندارد یا دسترسی وجود دارد، ولی به جهت یک مشکل یا نقص یا... خود مالک نمی‌تواند از مالش حفاظت و نگهداری کند، نصب یا ضم امین را پیش‌بینی نموده است تا دادگاه صالح، شخص مناسبی را که دارای شرایط امانت است، به‌عنوان امین نصب یا ضم^۱ نماید. بنابراین این‌گونه امانت را می‌توان به «امانت قضایی» نیز تعبیر نمود، زیرا شخص امین را دادگاه تعیین می‌کند؛ متنها به علت اینکه خود قانون در مواردی که لازم دانسته،

^۱ ضم در لغت یعنی افزودن چیزی به چیز دیگر؛ منضم کردن چیزی به دیگری. معنای اصطلاحی ضم امین نیز همین است و در آن، امین به شخص دیگری منضم می‌شود.

اجازه نصب امین را به دادگاه اعطا کرده است و دادگاه جز در موارد مُصرَّح (تصریح شده) قانونی، در موارد دیگری صلاحیت و اختیار نصب یا ضم امین را ندارد، غالباً از این نوع امانت نیز به عنوان «امانت قانونی» یاد می‌کنند، نه امانت قضایی.

ما مطالب این کتاب را در سه فصل شرح خواهیم داد. در فصل اول به بیان و تشریح موضوع پرداخته و موارد نصب یا ضم امین و قواعد و مقررات مربوط به آن‌ها را شرح می‌دهیم. در فصل دوم وارد بحث آیین دادرسی، یعنی شیوه رسیدگی به این موضوع می‌شویم و نمونه دادخواست نصب یا ضم امین، دادگاه صالح به رسیدگی به موضوع نصب یا ضم امین و نیز نحوه رسیدگی دادگاه به این مسئله را شرح خواهیم داد. در فصل سوم نیز به جهت آشنایی مخاطبان با رویه عملی دادگاه‌ها و پروسه عملی که در رسیدگی دادگاه به این دعوا طی می‌شود، چند نمونه از آرای دادگاه‌ها را قید خواهیم کرد و نیز مهم‌ترین اینامات و چالش‌هایی که درخصوص موضوع مطروحه وجود دارد و درخصوص آن‌ها نظریه مستحضرتهی از اداره حقوقی قوه قضاییه صادر شده را ذکر خواهیم کرد.